

Савиндан у заветном храму српског народа на Врачару

Патријарх Порфирије: Данас се радујемо духовно као хришћани, али се радујемо и као православни Срби, јер данас славио родоначелника нашег рода, онога који нас је родио у Христу, онога који нас је родио Духом Светим, онога који је једном за свагда трасирао пут којим иде и треба да иде српски народ. Тај пут јесте пут Христов, јесте пут Јеванђеља Христовог.

Свети Сава, први Архиепископ српски, прослављен је 27. јануара 2022. године светом архијерејском Литургијом којом је, у заветном храму српског народа на Врачару, началствовао Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије, чију беседу доносимо у наставку:

У име Оца и Сина и Светога Духа! Браћо и сестре, радујемо се данас, радујемо се радошћу духовном, радујемо се као хришћани, али се радујемо и као православни Срби, јер данас славио родоначелника нашег рода, онога који нас је родио у Христу, онога који нас је родио Духом Светим. Славио данас онога који је једампут за свагда трасирао пут којим иде и треба да иде српски народ. Тај пут јесте пут Христов јесте пут Јеванђеља Христовог. Славио онога који је установио систем вредности по којем се рађамо, живимо и

одлазимо из овога света. Славимо светитеља Саву, првог Архиепископа српског, првог Архиепископа наше Цркве. Он је успоставио систем вредности којим је наш народ кроз векове градио своје духовно биће, градио свој култ, тј. своју веру, а из култа, тј. кроз своју веру градио је и своју културу. Градио ју је тако да она има лични, саборни, наш печат. Управо због тога што је прожета Јеванђељем и Христом она је стекла способност да превазиђе уске границе себе, тј. једнога народа и постане део универзалне, свеопште, свечовечанске културе.

О Светом Сави сви много знамо. О њему се може говорити са разних аспеката: да је био мудар човек, да је био велики дипломата, да је градио мостове између људи и народа, да је сретао и оне који представљају друге народе, друге религије, друге културе, и да су га сви у сусрету са њим истински заволели, а кроз њега заволели и његов народ. Можемо говорити о томе да је био велики градитељ, да је био просветитељ, да је зидао школе, путеве и болнице, да је организовао економски живот свога народа. Можемо говорити много о томе да је био човекољубив, филантроп, миротворац, о томе да није разликовао људе, да је у свакоме гледао икону Божју и једнако вредног човека пред Богом. Још много тога можемо говорити о Светом Сави коме је посвећен храм у коме се данас налазимо.

Налазимо се у Саборном храму нашег народа. На месту на којем су хтели да укину и да избришу значај Светог Саве у своме народу не само да је никао овај велелепни храм него је и наш народ сабран у њему, сабирајући се молитвама Светог Саве у личности Христовој, изградио себе као тело Његово, као Цркву. Дакле, тамо где је неко хтео да раслаби наш народ, слабећи или мислећи да може да раслаби име или утицај Светога Саве, родила се истинска и права велика снага, баш по речима апостола Павла да онда када изгледа да смо слаби и немоћни уколико смо у Христу, уколико се Њему обраћамо, уколико призивамо Његову благодат – постајемо силни и снажни. Баш онако како смо чули у данашњем Јеванђељу где сам Господ за себе каже: Ја сам врата Спасења. Он је, дакле, пут у снагу, у силу, али пре свега у смисао.

Дакле, Свети Сава је велики и највећи по много чему у нашем народу. Он је просветитељ нашег народа, али баш због тога што је разумео реч Христову да је Христос смисао пут и живот, баш због тога и пре свега због тога што је постао свети, што је постао светитељ. Свети Сава је, дакле, просветитељ нашег народа, јер је светитељ Христов. Он је највећи по томе што је у нашем народу утемељио православну веру, веру у Христа, веру у Бога, не веру у силу коју треба умилостивити, не веру у онога коме се треба додворити јер

страхујемо од њега, не ни веру онога чије ћемо законе испуњавати и због тога очекивати адекватну награду. Бог откривен у Христу, Син Божји, Христос, јесте Бог љубав у својој суштини, а то значи да је Свети Сава утемељио аутентичну, јеванђељску, православну веру у нашем народу која значи поверење у Бога који је љубав, поверење у Његов промисао, поверење у то да он боље од нас зна шта је за нас најбоље. Свети Сава је увео наш народ у веру која је смисао постојања, не тек нека метафизичка сила, него Један у Тројици Бог, Личност која даје смисао нашем постојању у свему. И онда када нам све иде од руке, али у истој мери онда када посрћемо и када се не реализују наши планови онако како смо их замислили, може бити да у том тренутку у нашој души бива изазвано незадовољство, чак и гунђање у односу на Бога, понекад да дођемо и на границу хуле. Али ако смо истрајни у оној вери која јесте поверење, у вери светосавској, пре или касније спознаћемо да је, како јеванђелист Јован каже за Сина Божјег, Он Логос – смисао. Спознавши Њега као смисао препознаћемо смисао и у свему у шта нас је Бог увео. Нашавши се у датим околностима имамо увек шансу да растемо, да растемо у љубави, да растемо у праштању, да растемо у смирењу које није тек психолошки мир и психолошка хармонија у нама, него експлозија, вулкан смисла у којем све споља може да изгледа мирно, а у дубинама наше душе буја најбогатији, најразоврснији живот у Христу, духовни живот.

Дакле, браћо и сестре, драга децо, данас славимо Светог Саву који је пре свега ваш заштитник. Кад год имате неку недоумицу, кад год вам је тешко, обратите се Светом Сави молитвом и знајте да ће чути ваш глас, глас вашег срца. Али и кад сте радосни, немојте опет заборавити на Светог Саву. Њему будете благодарни, а кроз њега наравно и Ономе који је темељ његовог живота, али и живота свих нас. Обратимо се Христу, Пресветој Богородици, да они буду са нама у све дане нашега живота.

Нека је срећна данашња слава, браћо и сестре, слава нашег православног српског народа. Свети Сава јесте наш родоначелник у Духу Светом, у Христу наш духовни отац, али као светитељ Божји он је и неко ко превазилази границе нашега народа и оквира наше помесне Цркве и припада свим људима као и сваки светитељ.

Нека је срећна и благословена слава! Срећан и благословен данашњи празник! Нека је благословено све нашој деци! Нека им Свети Сава буде и покровитељ и пример за углед. Срећна слава и да сте сви благословени!

Његовј Светости Патријарху саслуживали су преосвећена господа епископи ремезијански Стефан, топлички Јеротеј, марчански Сава, многобројни презвитери и ђакони, међу којима је био и протојереј Леонид Калињин, председник Експертског савета Руске Православне Цркве за црквену уметност, архитектуру и рестаурацију. Лепоти свете службе Божје допринело је појање хора храма Светог Саве.

На крају евхаристијског сабрања патријарх Порфирије је освештао славске дарове и благословио верни народ који је испунио храм Светог Саве. Патријарх је честитао славу најмлађим светосавцима, њиховим учитељима и наставницима, свима онима који уче од вртића па све до највиших академских установа.

Празничном сабрању присуствовали су директор Управе за сарадњу са светским

spc.rs